

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3089/2017. (IV. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.III.38.048/2015/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása, és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal élt a Kúria Kfv.III.38.048/2015/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a Pest Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége az indítványozó „B” járműkategóriás közúti vezetői engedély kibocsátására irányuló 2014. április 9-én tett „közlekedési alapismeretek”, valamint 2014. április 29-én tett „forgalmi” vizsgáját érvénytelenítette, melyet a másodfokú hatóság helyben hagyott. Az indítványozó által kezdeményezett közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során az eljáró bíróság megállapította, hogy helyesen járt el a közlekedési hatóság, ugyanis az indítványozó a vizsgára bocsátás szempontjából releváns tényeket hallgatott el, amikor az ittas vezetés miatti – német bíróság által elrendelt – vezetői engedély bevonásáról nem nyilatkozott, ezzel félrevezetve a hatóságot. Az indítványozó a bíróság ítélete ellen felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A Kúria az ítéletet hatályában fenntartotta.
- [2] Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben előadta, hogy a Kassai Városi Bíróság ítéletével elrendelte, hogy 2013. június 21-ig nem szerezhethet jogosítványt. Az indítványozó, amikor Magyarországon vizsgát tett, ez az időtartam már lejárt, tehát vizsgára bocsátható volt, és nem tévesztette meg a hatóságot sem. A Kúria indokolásában azonban ezt nem vette figyelembe. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria nem a tisztességes eljáráshoz fűződő jog követelményének megfelelően alkalmazta az indokolási kötelezettségre vonatkozó eljárási szabályokat, és nem tárta fel a tényállást sem, ugyanis nem áll fenn az a körülmény, hogy az indítványozó a közlekedésbiztonság követelményeinek ne felelne meg, mert az indítványozót sem bíróság, sem hatóság nem tiltotta el a járművezetéstől, így nem tévesztette meg a magyar hatóságot sem.
- [3] A sérelmezett ítélet a fentiek alapján véleménye szerint megsértette az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat.
- [4] Az Alkotmánybíróság főtítkára hiánypótlásra hívta fel az indítványozót, mely keretében tájékoztatta, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikkére hivatkozással alkotmányjogi panasz előterjesztése nem lehetséges, mert ennek a rendelkezésnek a címzettje nem az indítványozó, tehát ez a rendelkezés nem biztosít az indítványozó számára jogot. A panasz előterjesztésének feltétele az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének az állítása {3188/2014. (VI. 27.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [24]; 3241/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [5] Az indítványozó ezt követően az alkotmányjogi panasz indítványát úgy egészítette ki, hogy a 28. cikk sérelme mellett az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére alapozva kérte a Kúria ítéletének alaptörvény-ellenességét megállapítani, és megsemmisíteni.
- [6] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. Az 56. § (2) bekezdése szerint a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Alkotmánybíróság ezért elsőként megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadásának törvényi feltételeit.
- [7] Az Abtv. 30. §-a értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A Kúria ítéletét 2016. május 18-án vette át az indítványozó jogi képviselője, az alkotmányjogi panaszt 2016. július 18-án postázták az első fokon eljáró bíróság részére. A hatvan napos határidő július 17-én járt le, azonban 2016-ban ez vasárnapra esett, így az Alkotmánybíróság gyakorlata és az Ügyrend 28. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz nem tekintendő elkésztettnek.

- [8] Az indítványozó az alapügy felperese, rá nézve a sérelmezett ítélet rendelkezést tartalmaz, érintettsége tehát fennáll.
- [9] Az indítványozó az elsőfokú közigazgatási határozatot megfellebbezte, a másodfokú közigazgatási határozattal szemben bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztett elő, majd a bírósági ítélet ellen felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához, a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, és úgy nyilatkozott, hogy az ügyben perújítási eljárás nincs folyamatban.
- [10] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az 52. § (1b) bekezdése szerint a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza, valamint az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d*) pontját, valamint az Abtv. 27. §-át, mint az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezést. Az alaptörvény-ellenesség tekintetében pedig megjelölte az Alaptörvény 28. cikkét, XXIV. cikkének (1) bekezdését, valamint XXVIII. cikkének (1) bekezdését, és az alaptörvény-ellenességet állítva annak indokait is előadta az indítványozó. Beadványában egyértelműen megjelölte, hogy mely bírósági ítélet tekintetében kéri az alkotmánybírósági eljárás lefolytatását. Az indítvány az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek tehát e tekintetben megfelel.
- [11] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, az Abtv. 29. §-a szerint pedig az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [12] Az indítványozó eredeti beadványában az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére alapozta az alaptörvény-ellenesség megállapítása iránti kérelmét. Az Alaptörvény 28. cikke azonban nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a működésükre irányulóan elvárásokat, így az abban foglaltak egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjog sérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz nem alapítható [3257/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [13]; 3184/2016. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [25]; 3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]; 3059/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]].
- [13] Az indítványozó – hiánypótlást követően kiegészített – alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmét is állította, mivel álláspontja szerint a támadott kúriai ítélet révén sérült a tisztességes eljáráshoz való jog. Az Alaptörvény XXIV. cikke azonban a közigazgatási hatósági eljárás alkotmányossági garanciáit foglalja magában, és nem a bíróság előtti eljárását. Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés és az Alaptörvény e cikke között ezért nincs alkotmányjogi összefüggés. [3256/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [15]; 3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [34]; 3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [9]].
- [14] Az indítványozó a fentiekén túlmenően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét is állította, mivel álláspontja szerint a Kúria megsértette a tisztességes eljáráshoz fűződő jog követelményét azzal, hogy nem megfelelően alkalmazta az indokolási kötelezettségre vonatkozó eljárási szabályokat, és nem tárta fel a tényállást sem. Szerinte ugyanis nem állt fenn az a körülmény, miszerint a közlekedésbiztonság követelményeinek ne felelt volna meg, mert sem bíróság, sem hatóság nem tiltotta el a járművezetéstől, így nem tévesztette meg a magyar hatóságot sem. Alkotmányjogi panasa indokolásában az indítványozó előadta, hogy a járművezetői engedély megszerzésére irányuló jelentkezési lap 6. pontjában tett nyilatkozatával nem tévesztette meg objektíve a hatóságot, mert nem hatóság, hanem egy német bíróság vonta vissza a vezetői engedélyét. Majd azt is kifejtette, hogy tudata az adatközléskor nem fogta át, hogy hamis adatot közöl, és azt nem is kellett tudnia. Szerinte ugyanis nem tudta, nem is tudhatta, hogy ha német bíróság vonta vissza a vezetői engedélyt, akkor a jelentkezési lap azon kérdésére, miszerint „vezetői engedélyemet hatóság visszavonta” igennel kellett volna válaszolnia. Ugyanakkor hangsúlyozta az indítványozó, hogy a vezetői engedélyének visszavonásáról rendelkező német bíróság ítéletében előírt nyolc hónap határozott időtartamú korlátozás, amely alatt nem szerezhethet vezetői engedélyt, már lejárt a járművezetői engedély megszerzésére irányuló jelentkezési lap kitöltésekor.
- [15] Az alkotmányjogi panasszal támadott kúriai ítélet a felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás keretében azt állapította meg, hogy a felperes (indítványozó) Németországban kapott vezetői engedélyét ittás vezetés miatt visszavonták. A felperes 2014. március 24-én „B” kategóriás járművezetői vizsgára jelentkezett, és úgy nyilatkozott, hogy járművezetésre jogosító okmányát hatóság nem vonta vissza. A felperes a sikeresen letett vizsga alapján vizsgaigazolást kapott, melyet azonban az elsőfokú közlekedési hatóság visszavont. Ezt a döntést a

másodfokon eljáró hatóság helyben hagyta azzal, hogy az a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm.r.) 16. § (1) bekezdésének, valamint a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet (a továbbiakban: R.) 15. § (6) bekezdésén alapult, és a vizsgáló a közlekedési hatóságot félrevezette.

- [16] A Kúria az indítvánnyal támadott ítéletében ismertette, hogy a jogerős közigazgatási határozattal szemben a felperes nyújtott be keresetet, kérve annak hatályon kívül helyezését. A felperes a keresetlevélben azt állította, hogy a magyar jogszabályi követelményeknek eleget tett, sikerrel letette a vizsgákat, és ezt a tényt az alperesi hatóságok sem vitatták. Az a nyilatkozata, hogy járművezetésre jogosító okmányát hatóság nem vonta vissza, magyarországi hatóságra vonatkozhatott, mert magyarországi hatóság kérte ezt a nyilatkozatot tőle.
- [17] Az elsőfokú ítéletben a bíróság a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint a felperes nem a valóságnak megfelelően nyilatkozott, a jelentkezés során elhallgatott olyan adatokat, amelyek a vizsgára bocsátás szempontjából relevanciával bírtak, félrevezetve ezzel a hatóságot. A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú ítéletben helytállóan került alkalmazásra az R. 15. § (6) bekezdésében rögzített kogens szankció, és helytállóan rendelkezett a hatóság a felperes vizsgaeredményeinek érvénytelenítéséről.
- [18] Az ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését kérte, arra hivatkozással, hogy vezetői engedélyét nem hatóság, hanem bíróság vonta vissza. Megismételte, hogy nyilatkozatát, melyet Magyarországon tett, a magyarországi helyzetre kell értelmezni. Magyarországon pedig nem állt vezetői engedély visszavonásának hatálya alatt. Azt is állította, hogy hátrány érte amiatt, mert ügyében felmerült annak a németországi szabálynak az alkalmazása, ami őt ott külön orvosi igazolások megszerzésére kötelezi. Ilyen előírás azonban a magyar állampolgárokat a jogosítvány megszerzésekor nem terheli.
- [19] A fenti tényállás mellett a Kúria azt vizsgálta, hogy a közlekedési hatóság félrevezetésének kell-e tekinteni a magyarországi vezetői engedély megszerzése előtt tett azon felperesi nyilatkozatot, ami közlekedésbiztonsági szempontból vezetésre alkalmasságára vonatkozott annak állításával, hogy járművezetéstől a bíróság, illetve szabálysértési hatóság jogerősen nem tiltotta el, valamint a hatóság a járművezetésre jogosító okmányát nem vonta vissza. A Kúria ítéletében rögzítette, hogy a tényállásból megállapíthatóan nem vitásan a felperes a jelentkezési lap kitöltésekor úgy nyilatkozott, hogy járművezetéstől nincs eltiltva, és járművezetésre jogosító okmányát nem vonták vissza. Ehhez képest az alperesi hatóságnak jogsegély útján a tudomására jutott, hogy a felperes vezetői engedélyét német hatóság ittas vezetés miatt visszavonta. A Kúria ezért kimondta, hogy a vezetői engedély visszavonása ellenére tett felperesi nyilatkozatot a közlekedési hatóság félrevezetésének kellett tekinteni, és azt a bíróság helyesen állapította meg.
- [20] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az Alkotmánybíróságnak nem feladata a konkrét jogvitákban való ítéletkezés, ahogyan a jogalkalmazói jogértelmezés felülbírálata sem. Kizárólag arra van hatásköre, hogy alkotmányossági szempontból vizsgálja felül az eléje tárt bírói döntést, és amennyiben a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet észlel, azt kiküszöbölve, az alapjogi sérelmet orvosolja. A fentieket összegezve azonban az indítványozó nem a sérelmezett bírói ítélet alkotmányossági vizsgálatát kérte, hanem azt kívánta elérni, hogy a magyar hatóságok ne vegyék figyelembe azt a tényt, hogy az indítványozónak Németországban ittas vezetés miatt korábban visszavonták a vezetői engedélyét.
- [21] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában rögzített hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját vizsgálja. Annak megítélése, hogy a felperes által tett nyilatkozat a hatóság félrevezetésének minősül-e, és mint ilyen a vizsgaeredmények érvénytelenítését vonja maga után, olyan jogszabály-értelmezési feladat, amely a bíróságok hatáskörébe tartozik.
- [22] Az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése értelmében a magyar állam a hatalom megosztásának elvén működik. Ennek tiszteletben tartása az Alkotmánybíróságra nézve is kötelező, erre tekintettel a konkrét jogvitákban a bíróságok jogkörébe tartozó szakjogi, valamint jogszabály-értelmezési kérdésekben való állásfoglalásba nem bocsátkozhat, ez sem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése, sem az Abtv. 27. §-a alapján nem lehet a feladata, ugyanis ez nem tartozik az alaptörvény-ellenesség vizsgálatának körébe {3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]; 3014/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [14]; 3029/2013. (II. 12.) AB végzés, Indokolás [16]; 3027/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [20]; 3168/2013. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [13]; 3091/2013. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [23] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügyben az indítványozó nem valószínűsítette sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, sem alapvető alkotmányjogi jelentőség-

gű kérdés fennállását, így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ban foglaltaknak nem felelt meg. Az Alkotmánybíróság ezért az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, az 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2017. április 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1387/2016.

